

Соціально-економічне становище Запорізької області за січень–березень 2021 року

Повідомлення Головного управління статистики

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення Запорізької області, за оцінкою, на 1 березня 2021 року становила 1662791 особу.

Упродовж січня–лютого 2021 року чисельність населення зменшилася на 3724 особи. Порівняно з січнем–лютим 2020 року обсяг природного скорочення збільшився на 720 осіб та становив 3680 осіб.

Залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих – 30 живонароджених.

Зайнятість

Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій Запорізької області з кількістю працюючих 10 осіб і більше в лютому 2021 року становила 332,5 тис. осіб. У порівнянні з січнем 2021 року їх кількість у цілому по області зменшилася на 1,2 тис. осіб, або на 0,4%.

Вагоме зменшення показника спостерігалось на підприємствах текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів (на 4,9%), господарств: сільського, лісового і рибного (на 3,6%), інформації та телекомунікацій (на 3,5%), виробництва меблів, іншої продукції, ремонту і монтажу машин та устаткування (на 2,6%).

І, навпаки, суттєве збільшення показника відбувалось на підприємствах будівництва (на 2,1%), а також виробництва машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань (на 1,9%).

За результатами обстеження робочої сили **кількість зайнятого населення** у віці 15 років і старше у 2020 році становила 712,5 тис. осіб, а у віці 15–70 років – 707,3 тис. осіб. Кількість безробітних віком 15 років і старше та 15–70 років дорівнювала 84,4 тис. осіб.

У 2020 році рівень зайнятості населення віком 15 років і старше становив 49,5%, а серед населення віком 15–70 років – 56,0%. Рівень безробіття серед робочої сили віком 15 років і старше дорівнював 10,6%, а осіб 15–70 років – 10,7%.

Оплата праці та соціально-трудова відносина

Розмір середньої номінальної заробітної плати одного штатного працівника в лютому 2021 року у 2,1 раза перевищив законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати (6000 грн) та становив 12422 грн, що на 1,0% менше, ніж у січні 2021 року і на 15,8% більше, ніж у аналогічному місяці 2020 року.

Найвищий розмір заробітної плати відмічався у працівників постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (22089 грн), добувної промисловості і розроблення кар'єрів (20226 грн), надання інших видів послуг (18987 грн), наукових досліджень та розробок (17173 грн).

Необхідно зазначити, що до групи з найнижчою заробітною платою, розмір якої становив 42–62% середньообласного рівня, відносилися працівники текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, тимчасового розміщування й організації харчування, операцій з нерухомим майном, господарств: сільського, лісового і рибного, а також будівництва.

Реальна заробітна плата (з урахуванням змін споживчих цін) у лютому 2021 року в порівнянні з січнем 2021 року зменшилась на 2,0%, а відносно лютого 2020 року збільшилась на 8,1%. За січень–лютий 2021 року по відношенню до аналогічного періоду 2020 року вона збільшилась на 9,4%.

Сума несплаченої заробітної плати за лютий 2021 року збільшилась на 0,8 млн.грн, або на 0,9% та на 1 березня 2021 року становила 89,3 млн.грн.

У цілому по економіці області обсяг несплаченої заробітної плати на початок березня 2021 року становив 2,1% фонду оплати праці, нарахованого за лютий.

На початок березня 2021 року значна частина суми заборгованості припадала на виробництво хімічних речовин і хімічної продукції (23,5% загальної суми боргу по області), транспорт, складське господарство, поштову та кур'єрську діяльність (15,2%), освіту (14,4%).

На 1 березня 2021 року вчасно не отримали заробітну плату 5,6 тис. працівників підприємств (1,7% штатних працівників, зайнятих на підприємствах з кількістю працюючих 10 осіб та більше) у середньому по 15855 грн кожен. Значно вищим цей показник був у працівників освіти (33535 грн), металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування (30107 грн), текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів (27823 грн), а також господарств: сільського, лісового і рибного (26661 грн).

На 1 березня 2021 року заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок бюджетних коштів відсутня.

Ціни

Ціни на споживчому ринку області в січні–березні 2021 року зросли на 4,3%. Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 6,5%, товари та послуги у сфері транспорту – на 4,3%, а у сфері ресторанів та готелів – на 3,3%. Плата за житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива збільшилась на 3,0%. Вартість алкогольних напоїв, тютюнових виробів підвищилась на 2,8%, одягу і взуття – на 2,6%, предметів домашнього вжитку, побутової техніки та поточного утримання житла – на 1,5%, різних товарів та послуг – на 1,4%. Ціни у сфері охорони здоров'я зросли на 1,3%, відпочинку і культури – на 1,2%, освіти – на 1,1%, зв'язку – на 0,8%.

Промисловість

У січні–березні 2021 року порівняно з січнем–березнем 2020 року **індекс промислової продукції** становив 104,3%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяг виробництва зріс на 1,4%.

У **переробній промисловості** індекс промислової продукції становив 99,6%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів обсяг виробництва зменшився на 12,3%.

У січні–березні 2021 року вироблено 93,1 т яловичини і телятини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш, четвертин необвалених, 164,1 тис.т олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) та 14,6 тис.т олії соняшникової і сафлорової та їх фракцій, рафінованих (крім хімічно модифікованих), 455,9 т масла вершкового жирністю не більше 85%, 155,5 т сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир), 638,8 т молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів, 15,8 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 11,0 тис.т хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання, 971,8 т сухарів, сушок, грінок та виробів подібних підсмажених.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції становив 91,5%.

За три місяці 2021 року вироблено 41,1 тис.шт комплектів і костюмів чоловічих та хлопчачих з тканини бавовняної або з волокон синтетичних або штучних, виробничих та професійних, 7,2 тис.шт курток, піджаків та блейзерів чоловічих та хлопчачих з тканини бавовняної або з волокон синтетичних або штучних, виробничих та професійних.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності відбулося зростання виробництва на 11,7%.

На підприємствах із виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення індекс промислової продукції становив 95,6%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції випуск промислової продукції збільшився на 2,5%.

На підприємствах із виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів індекс промислової продукції становив 76,0%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції відбулося зростання виробництва на 2,7%.

За січень–березень 2021 року виготовлено 21049,9 тис.шт бутлів, пляшок, флаконів, фляг та виробів подібних для транспортування або пакування продукції (стаканів для сметани, йогурту тощо), місткістю 2 л і менше, з пластмас, 88,6 тис.т вапна негашеного, 7,0 тис.т елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного, 56,7 тис.т розчинів бетонних, готових для використання.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування індекс промислової продукції становив 105,9%.

З початку 2021 року вироблено 254,3 т деталей, виливаних з чавуну сірого, для машинного обладнання і механічних приладів (крім для двигунів), 2905,0 т конструкцій, виготовлених виключно або переважно з листового матеріалу, з металів чорних, інших.

На підприємствах машинобудування обсяги виробництва збільшились на 3,0%.

За три місяці 2021 року випущено 1873 шт трансформаторів інших, н.в.і.у., потужністю не більше 1 кВ·А, 1671 шт основ апаратури електричної для контролю та розподілення електроенергії інших, на напругу не більше 1 кВ, 2393,8 т провідників електричних інших на напругу не більше 1 кВ, не оснащених елементами з'єднувальними.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** показники виробництва збільшились на 17,0%.

Сільське господарство

У січні–березні 2021 року **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно з січнем–березнем 2020 року становив 84,5%, у т.ч. на підприємствах – 75,7%, у господарствах населення – 92,6%.

У січні–березні 2021 року реалізовано на забій сільськогосподарських тварин (у живій масі) 16,0 тис.т. Вироблено основних видів тваринницької продукції: молока – 37,1 тис.т, яєць – 114,0 млн.шт. Порівняно з січнем–

березнем 2020 року загальні обсяги виробництва яєць зменшилися на 32,7%, молока та м'яса – на 7,0% (по кожному виду продукції).

У структурі реалізації сільськогосподарських тварин на забій підприємствами (крім малих) частка свиней становила 65,7%, птиці – 22,7%, великої рогатої худоби – 7,3%.

У січні–березні 2021 року в підприємствах обсяг вирощування сільськогосподарських тварин порівняно з січнем–березнем 2020 року зменшився на 23,6%.

Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до реалізації на забій становило 77,4% (торік – 86,2%).

Станом на 1 квітня 2021 року в усіх категоріях господарств нараховувалося 63,8 тис. голів овець та кіз (на 9,0% менше, ніж на 1 квітня 2020 року), 71,9 тис. голів великої рогатої худоби (на 12,4% менше) (у т.ч. корів – 37,4 тис. голів (на 12,4% менше)), свиней – 164,9 тис. голів (на 5,0% менше), птиці – 3162,3 тис. голів (на 22,2% менше).

За розрахунками, господарствами населення утримувалося 77,2% (на 1 квітня 2020 року – 79,3%) загальної кількості великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 84,8% (86,2%)), овець та кіз – 57,8% (61,5%), птиці – 55,9% (45,3%) і свиней – 31,4% (31,9%).

Загальний обсяг реалізації підприємствами (крім малих) власно виробленої продукції в січні–березні 2021 року становив 3738,8 млн.грн, у т.ч. продукції рослинництва – 3373,0 млн.грн, тваринництва – 365,8 млн.грн.

Середні ціни продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами, за січень–березень 2021 року порівняно із січнем–березнем 2020 року зросли на насіння культур олійних та яйця (у 2,3 раза по кожному з цих видів продукції), на культури зернові та зернобобові (в 1,6 раза), на культури овочеві (на 22,2%), на молоко та тварини сільськогосподарські живі (на 8,4% по кожному з цих видів продукції), на культури плодові та ягідні (на 7,3%).

На 1 квітня 2021 року в підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 547,1 тис.т зерна (на 12,2% більше, ніж на 1 квітня 2020 року), у т.ч. 419,2 тис.т пшениці, 55,8 тис.т ячменю, 40,1 тис.т кукурудзи. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 362,8 тис.т зерна (на 2,8% більше), у т.ч. 272,7 тис.т пшениці, 42,2 тис.т ячменю, 17,4 тис.т кукурудзи

Будівництво

Обсяг виробленої **будівельної продукції** (виконаних будівельних робіт) підприємствами області в січні–березні 2021 року становив 461,7 млн.грн. Індекс будівельної продукції порівняно з січнем–березнем 2020 року становив 79,1%.

Нове будівництво становило 17,8% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, реконструкція та технічне переоснащення – 37,8%, ремонт (капітальний та поточний) – 44,4%.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–лютому 2021 року експорт **товарів** становив 594,0 млн.дол. США, або 127,5%, порівняно із січнем–лютим 2020 року, імпорт – 211,7 млн.дол., або 91,7%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 382,3 млн.дол.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 2,81 (у січні–лютому 2020 року – 2,02).

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 126 країн світу.

Основу товарної структури експорту склали недорогоцінні метали та вироби з них, механічні та електричні машини, жири та олії тваринного або рослинного походження, мінеральні продукти, продукти рослинного походження.

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–лютим 2020 року збільшилась частка чорних металів з 55,7% до 57,3%, жирів та олій тваринного або рослинного походження – з 4,6% до 8,0%, руд, шлаку і золи – з 3,0% до 5,1%. Натомість зменшилась частка механічних машин з 11,1% до 7,9%, зернових культур – з 7,7% до 4,7%.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу (ЄС) становив 170,7 млн.дол., або 28,7% загального обсягу експорту та збільшився порівняно із січнем–лютим 2020 року на 41,8%.

Найбільші обсяги експорту до країн ЄС склали чорні метали – 43,0%, руди, шлак і зола – 17,8%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 10,6%, залишки і відходи харчової промисловості – 6,4% загального обсягу експорту до цих країн.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися до Польщі, Чехії, Італії, Німеччини, Іспанії. Серед інших країн світу найбільше екпортувалися товари до Туреччини, Російської Федерації, США, Китаю, Індії, Північної Македонії, Об'єднаних Арабських Еміратів.

Серед найбільших країн-експортерів порівняно із січнем–лютим 2020 року збільшився експорт товарів до Індії в 6,1 раза, Північної Македонії – в 6,1 раза, США – в 3 рази, Польщі – в 2,4 раза, Чехії – на 86,0%, Німеччини – на 48,1%, Туреччини – на 31,8%, Російської Федерації – на 18,7%, Іспанії – на 9,4%, Об'єднаних Арабських Еміратів – на 4,6%, зменшився експорт товарів до Китаю на 34,6%, Італії – на 15,9%.

Основу товарної структури імпорту склали мінеральні продукти, недорогоцінні метали та вироби з них, механічні та електричні машини, живі тварини, продукти тваринного походження, засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби.

У загальному обсязі імпорту товарів проти січня–лютого 2020 року збільшилась частка палив мінеральних, нафти і продуктів її перегонки з 9,9% до 22,8%, механічних машин – з 9,3% до 13,3%, риби і ракоподібних – з 4,9% до 6,9%, чорних металів – з 4,4% до 6,0%, засобів наземного транспорту, крім залізничного – з 4,1% до 7,1%.

Імпорт товарів із країн ЄС становив 55,3 млн.дол., або 26,1% загального обсягу та зменшився проти січня–лютого 2020 року в 2,3 раза.

Найвагоміші обсяги імпорту товарів із країн ЄС склали: механічні машини – 23,8%, мідь і вироби з неї – 8,5%, палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки – 7,1%, інші недорогоцінні метали – 4,6%, сіль, сірка, землі та каміння – 4,4% загального обсягу імпорту із цих країн.

Серед країн ЄС найвагоміші імпорتنі надходження товарів здійснювалися з Німеччини, Польщі, Словаччини. Серед інших країн світу найбільші імпорتنі поставки товарів надходили з Російської Федерації, Китаю, Туреччини, США, Білорусі, Бразилії, Норвегії.

Порівняно із січнем–лютим 2020 року імпорт товарів збільшився з Туреччини в 2,8 раза, Польщі – на 93,0%, Китаю – на 80,7%, Білорусі – на 74,9%, Бразилії – на 62,6%, Російської Федерації – на 57,7%. Однак менше ввезено товарів з Німеччини в 5,4 раза, США – на 29,6%, Норвегії – на 8,6%, Словаччини – на 8,6%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлю, до якого включено дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–березні 2021 року становив 14060,8 млн.грн, що на 9,8% більше обсягів січня–березня 2020 року.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–березні 2021 року становив 9982,9 млн.грн і в порівнянних цінах на протипагу січня–березню 2020 року збільшився на 9,0%. Роздрібний товарооборот за березень 2021 року становив 3653,7 млн.грн і в порівнянних цінах відносно березня 2020 року збільшився на 9,9%, попереднього місяця – на 12,0%.

Транспорт

У січні–березні 2021 року підприємствами транспорту перевезено 4,1 млн.т вантажів, що на 5,3% більше обсягу січня–березня 2020 року. **Вантажообіг** становив 2461,3 млн.ткм і збільшився на 9,1%.

Залізничним транспортом відправлено 3132,8 тис.т вантажів (на 0,7% більше обсягу січня–березня 2020 року). Збільшилося відправлення кам'яного вугілля в 51,7 раза, добрив – у 1,8 раза, руди залізної і марганцевої – на 5,7%. У той же час зменшилося відправлення чорних металів на 0,2%, зерна і продуктів перемолу – на 14,2%, будівельних матеріалів – на 18,1%, коксу – на 28,3%, брухту чорних металів – у 2 рази, нафти і нафтопродуктів – у 21 раз. Вантажообіг збільшився на 8,9% та становив 2231,8 млн.ткм.

Автомобільним транспортом у січні–березні 2021 року перевезено 998,3 тис.т вантажів (у порівнянні з січнем–березнем 2020 року на 24,5% більше) та виконано вантажообіг в обсязі 228,2 млн.ткм (на 11,2% більше).

Протягом січня–березня 2021 року послугами пасажирського транспорту скористалися 16,2 млн. пасажирів (58,4% обсягу січня–березня 2020 року) та виконано **пасажи́рообіг** в обсязі 240,2 млн.пас.км (52,1%).

У січні–березні 2021 року послугами автомобільного транспорту скористалися 11,3 млн. пасажирів, що склало 59,9% показника січня–березня 2020 року.

Обсяг пасажирських перевезень міським електротранспортом у січні–березні 2021 року порівняно з січнем–березнем 2020 року зменшився в 1,9 раза і становив 4,1 млн. пасажирів.